

Stručni rad

KOORDINACIJA NACIONALNIH STRUČNIH KVALIFIKACIJA

Nataša Rotar
Srednja zdravstvena i kozmetička škola Maribor

Sažetak

Nacionalna stručna kvalifikacija je formalno priznata kvalifikacija za određeno radno mjesto. U postupak stjecanja certifikata mogu se prijaviti svi koji imaju završeno osnovno ili srednje obrazovanje (mogu i studirati), a žele evaluirati svoje dodatne vještine stjecanjem NPK certifikata prema katalogu znanja za različite NPK. Kandidata vodimo kroz savjetovanje i zajedno s njim izrađujemo osobni portfolio te vodimo proces provjere i potvrde nacionalne stručne kvalifikacije dobivanjem željene svjedodžbe.

Ključne riječi: nacionalna stručna kvalifikacija, kandidati, savjetnici, povjerenstvo, provjera i potvrda nacionalne stručne kvalifikacije

1. Uvod

NPK ili Nacionalna strukovna kvalifikacija je formalno priznata kvalifikacija koja je potrebna za obavljanje zanimanja na temelju nacionalnog standarda zanimanja.

NPK je dakle dokaz osposobljenosti osobe za obavljanje određenog zvanja ili posla.

Nacionalna stručna kvalifikacija u Sloveniji može se steći na sljedeće načine:

- po završetku programa strukovnog i/ili stručnog obrazovanja ili po dijelovima programa
- uz provjeru i potvrdu NPK – proces koji se završava dobivanjem certifikata

Tko se može prijaviti za postupak verifikacije i potvrde NPK:

- odrasle osobe koje već imaju radno iskustvo u području predviđenog kataloga vještina
- iznimno, mlađi od 18 godina koji više nemaju status pripravnika ili učenika, ali imaju određeno praktično i radno iskustvo
- koji žele ocijeniti svoje radno iskustvo, kompetencije i znanja
- ljudi koji žele napredovati na radnom mjestu
- oni koji žele dokaz određene razine sofisticiranosti ne žele niti trebaju diplomu ili smjer
- sa NPK certifikatom odrasle osobe formalno dokazuju vladanje stručnom kvalifikacijom na određenoj razini težine, ali njome ne stječu diplomu ili tečaj obrazovanja.

Napominjemo neke prednosti NPK. Mnoga zanimanja (koja se također mijenjaju ili nastaju nova) pojedinci uče samostalno na tržištu rada ili radeći u poduzeću. NPK omogućuje relativno jednostavno dobivanje formalnog dokumenta ili službene potvrde kvalifikaciji za zanimanja. Također je moguće relativno brzo dobiti službene dokumente za obavljanje zanimanja jer se uzima u obzir radno iskustvo i već stečeno znanje. Još jedna prednost je što pojedinac može napredovati u karijeri ili traženju posla bez stjecanja više razine strukovnog obrazovanja ili završetka formalnog obrazovnog programa. Lakši je prijelaz s jednog radnog mjesta na drugo (iz poduzeća u poduzeće) jer je NPK javno važeći dokument. Prednost je i u tome što potiče osobni razvoj pojedinca i otvara nove mogućnosti na tržištu rada te mu omogućuje samostalnost. Neki ljudi zadržavaju posao dobivanjem svjedodžbe ili napredovanjem u slučaju neodgovarajućeg obrazovanja. Također, vještine stečene na radnom mjestu dobivaju određenu evaluaciju kada uopće ne postoji obrazovni program za zanimanje/posao. No, ako pojedinac promijeni posao, ima priliku pokazati svoje znanje dobivenim certifikatom.

2. Postupak provjere i potvrđivanja nacionalne stručne kvalifikacije

Izvođač objavljuje datum provjere i potvrde nacionalne stručne kvalifikacije.

Za postupak provjere i potvrde kandidat se prijavljuje putem odgovarajućeg obrasca koji se nalazi na web stranici davatelja provjere i potvrde NPK.

Savjetnik moli kandidata da dođe na razgovor i donese popratnu dokumentaciju potrebnu za mapu zbirke.

Dokazi koje donose su originali i fotokopije koje savjetnik čuva.

Zbirna mapa sastoji se od raznih dokumenata kandidata; obvezni dio prikuplja kandidat, ostale dokumente za izravnu provjeru i potvrdu priprema konzultant.

Konzultant/savjetnik može utvrditi da kandidat pokazuje znanje o željenom NPK.

Konzultant može utvrditi da kandidat ne pokazuje sve vještine prema željenom NPK, u kojem slučaju se od njega traži da kandidatu donese nedostajuće dokumente i/ili ga uputi na daljnje usavršavanje.

Pružatelj NPK putem web stranice upisuje i prijavljuje kandidate za postupak provjere i potvrde NPK, zatim se prijavljuje komisiji koju slučajnim odabirom odabire Republički ispitni centar (RIC). Zatim slijedi potvrda mape sažetka, gdje komisija provjerava mapu sažetka kandidata te može izdati potvrdu ili pozvati kandidata na praktičnu/usmenu/pismenu provjeru znanja. Potom nakon pokazanog i provjerenog znanja kandidat dobiva željenu potvrdu NPK i certifikat ili rješenje da nije položio ispit.

2.1. Sastav mape zbirke kandidata

Zbirna mapa mora biti sastavljena u skladu sa zahtjevima propisanog kataloga znanja, a neznatno se razlikuje i u pogledu uvjeta upisa za pojedine NPK. U načelu, međutim, dio u kojem kandidat iznosi svoje podatke i popratne dokumente obavezan je dio mape zbirke. Ispunjavanje posebnih uvjeta je prvi dio mape, gdje kandidat pokazuje ili ispunjava posebne ili upisne uvjete za NPK. Potrebna je završena stručna sprema (osnovna škola, srednja strukovna škola, srednja tehničko-strukovna škola...), broj godina radnog iskustva na poslovima stručne sprema i/ili razlikovni ispiti, ako je to predviđeno katalogom vještina. Predstavljanje kandidata je drugi dio mape, gdje kandidat priprema CV ili Europass CV. Radno iskustvo kandidata je treći dio zbirne mape, gdje kandidat svoje radno iskustvo dokazuje sljedećim dokumentima: radna knjižica ili izvod iz ZPIZ-a, ugovor o radu, uputnica, opis poslova kandidata, izjava poslodavca... Obrazovanje je četvrti dio mape zbirke, gdje kandidat svjedodžbama o školovanju dokazuje stečenu razinu obrazovanja. To se dokazuje svjedodžbom, diplomom, potvrdom o sudjelovanju i završenom obrazovnom programu ili osposobljavanju, svjedodžbom, licencom, potvrdama nositelja osposobljavanja.... Reference su peti obvezni dio koji sadrži dokumentirano radno iskustvo kandidata koje stječe samostalno. Inače, reference se mogu dobiti iz praktičnog rada na radnom mjestu, opisa proizvoda, nagrada s natjecanja, članaka, usluga obavljenih na radnom mjestu...

Posljednji šesti dio priprema konzultant i također je obavezan za daljnji proces provjere i potvrde mape zbirke. Međutim, sadrži sljedeće dokumente:

- Zahtjev za postupak provjere i potvrđivanja NPK,
- Zapisnik o postupku savjetovanja,
- Zapisnik o ocjeni dokaza u osobnoj zbirnoj mapi,

- Zapisnik o potvrdi nacionalne strukovne kvalifikacije na temelju osobne zbirne mape,
- upute za ocjenjivanje,
- zapisnik,
- zapisnik o praktičnom zadatku,
- zapisnik o obrani,
- obavijest o neposrednom ispitu,
- obavijest o ispunjavanju uvjeta za stjecanje uvjerenja.

3. Zaključak

Trenutno kao pružatelji nudimo pet različitih NPK za stjecanje certifikata, a to su: maser/ka, pediker/ka, refleksoterapeut/kinja, socijalni skrbnik/njegovatelj kod kuće, negovatelj/jica u zdravstvenoj i socijalnoj skrbi i dugotrajna negi.

U 2022 godini najavili smo termine za sve NPK, ali smo izvršili 3 provjere i potvrde za NPK socijalne negovatelje u kući. Na sva tri ispita pristupilo je ukupno 26 kandidata. Kandidati se prijavljuju u skladu s potrebama tržišta rada i naravno mogućnostima zapošljavanja, neki od njih i iz razloga samozapošljavanja ili na preporuku poslodavca ili agencije za zapošljavanje.

4. Literatura

- [1.] <https://www.nrpslo.org/>19.12.2022